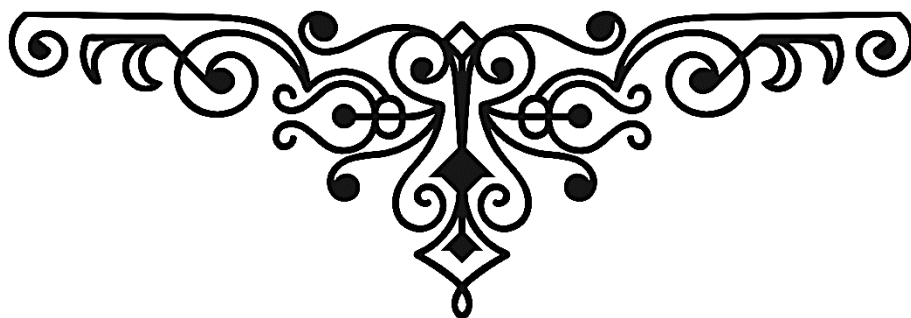

ОРЗУЛАРГА

ҲАМОҲАНГ ҲАЁТ

Тошкент –2022
“FAN ZIYOSI” нашриёти

UO'S: 432.684.24
КБК: 84.5. (5У36)

ОРЗУЛАРГА ҲАМОҲАНГ ҲАЁТ

– Тошкент: «Fan ziyosi» нашриёти, 2022. – 360 бет

Масъул муҳаррир:

Ў.М.Абилов – Тошкент тиббиёт академияси Ижтимоий фанлар кафедраси профессори, фалсафа фанлари доктори

Тузувчилар:

С.Д.Норқулов – Тошкент тиббиёт академияси Ижтимоий фанлар кафедраси мудир, фалсафа фанлари доктори

Ш.А.Искандаров – Тошкент тиббиёт академияси Ижтимоий фанлар кафедраси доценти

Такризчилар:

Б.О.Тўраев – фалсафа фанлари доктори, профессор

Ў.Ғ.Тилавов – фалсафа фанлари доктори, профессор

Ушбу китоб йирик олим, фалсафа фанлари доктори, профессор, Турон фанлар академияси академиги Норқулов Дўстмурод Тошпўлатович таваллудининг 70 йиллиги муносабати билан тайёрланган.

Китобдан Дўстмурод Норқуловнинг дўстлари, шогирдлари ва бошқа яқин инсонлари томонидан профессорнинг ҳаёт йўли, етук олим, устоз сифатидаги ҳамда чин инсонийлик жиҳатлари ҳақида ёзилган мақола-эсселари, шунингдек, юбилей муносабати билан ўтказилган илмий-амалий анжуман иштирокчиларининг соҳа йўналишлари бўйича илмий мақолалари жой олган.

ISBN 978-9943-747-67-8

© «FAN ZIYOSI» нашриёти, 2022

жумладан, қайнотам ҳам бу касалликдан азият чекишди. Айниқса, тез ёрдам машинаси кетма-кет яқин инсонларимизни Зангиота туманидаги юқумли касалликларни даволашга мўлжалланган шифохонага олиб кетиши чинакам кўрқув ва ваҳимага солди. У кунларни эслаш, сизга айтиб бериш мен учун оғир, албатта. Бутун оила дарддан ларзага келди.

Дўстмурод отанинг иродаси, ҳаётга оптимист назарда қарашлари “Covid-19” касаллигини енгишга умид берди. Лекин шунга қарамасдан бу касаллик мени яқинларимга онажоним Шоирахон, ойижоним Фазилатхон аяларни орамиздан олиб кетди. Одамзод пешонасига битилган тақдирдан ўзгасини кўрмас экан. Ўтканларни Оллох раҳматига олган бўлсин.

Камтарлик профессор Д.Т.Норқуловга хос фазилат. Домла бош-қош бўлган тadbирларни, кўл урган ишини беғараз битириб завқланадиган инсон. Халол, камсуқум ва ростгўй бу инсонга узоқ умр тилаймиз.

Мен шундай юксак маънавият эга оилага келин фарзанд бўлганимдан фаҳрланаман!

* * *

ДЎСТМУРОД ТОШПЎЛАТОВИЧ НОРҚУЛОВНИНГ ҲАЁТ ЙЎЛЛАРИГА ЧИЗГИ

Искандаров Шерзод Абдуғаниевич
*Тошкент тиббиёт академияси доценти, тарих фанлари
бўйича фалсафа доктори (PhD)*

Ҳар бир мамлакатнинг, жамиятнинг тараққиёти у ерда илму фаннинг нақадар ривож топгани билан узвий боғлиқдир. Илмга ва уни ўрганишга қаратилаётган эътибор ўша давлатнинг эртанги кунини белгилаб беради. Илм — ақл

нуридир. У инсонларни борликни ҳис этиш, воқеликни идрок этиш, маънавий ва моддий оламни англашга, тафаккурини шакллантиришга ундайди. Илм яшаш чироғидир. У инсонларга бахт келтиради, ёруғликка чорлайди, жаҳолатдан йироқлаштиради. Зиёли инсонлар жамиятнинг етакчилари ҳисобланади.

Фалсафа фанлари доктори, профессор Норкулов Дўстмурод Тошпўлатовичнинг ҳаёт йўллари ҳақида ҳар қанча гапирсак ҳам аслида кам, устозни бошқа инсонлардан ажралиб турадиган хусусиятлар жуда ҳам оғир ва босиқлиги ҳар қандай масалани муроса йўли билан ечишлари таҳсинга сазовордир. Айтиш керакки, тиришқоқлик, илмга чанқоқлик, жиддийлик, муомалалилик ва камтаринлик каби ижобий шахсий фазилатларга эга инсон сифатида биламан.

Мен Норкулов Дўстмурод Тошпўлатович билан 2010 йилда магистратурани тугатиб келиб устозга келажакда Тошкентда қолиш режам борлигини айтгандим. Шундан сўнг устоз менга сиз докторлик диссертация мавзуси устида иш олиб боринг деб маслаҳатлар бердилар. 2011 йилда мен докторлик диссертация тадқиқот ишларимни бошлаб юбордим. Бир неча йиллар давомида тадқиқот ишларини ёзиш ва уни таёрлаш бўйича устоздан маслаҳатлар олиб турдим.

Шу йиллар оралиғида менга илмий тадқиқот ишларини олиб боришда инсон меҳнаткаш ва ўз ишини устаси бўлиши энг муҳим хусусият эканлигини айтиб келди.

Айнан шундай кунларнинг бирида менга устоз Тошкент тиббиёт академиясида ишлаш таклифини бердилар. Мен учун ўша кун ҳеч қачон хотирамдан, эсимдан чиқмайдиган кун сифатида муҳрланиб қолди. Шундан сўнг мен академияда ўз фаолятимни бошлаб юбордим.

Мен устозни бир хислатларига жуда ҳам қойил қоламан, ҳар қандай топширикни ўз вақтида бўлишини, назарот қилишларига, берилган топшириқ ўз муддатида

бажарилишини доимий эслатиб турадилар. Агар кафедра ходими берилган топшириқни ўз вақтида бажармаса у ходимга албатта муддат бериб, ўша ишни яқунлаш кераклигини ётиғи билан тушинтирадилар.

Норқулов Дўстмурод Тошпўлатович мамлакатимиз миқёсида соғлиқни сақлаш соҳасида кечаётган туб ислохотларни ҳаётга тадбиқ қилишдаги фаол иштироки, билимли, иқтидорли тиббиёт соҳаси мутахассисларини тайёрлашда ўзи хиссаларини кўшиб келмоқдалар.

Устоз фалсафа йўналишида ўз мактабларини яратган. Устоз оиласини файласуфлар оиласи деб ҳам айтиш мумкин. Битта оилада 3 киши фалсафа бўйича илмий даражага эга, Норқулов Дўстмурод Тошпўлатович устоз ўзи ва ўғиллар Сухроб Дўстмуродович фалсафа фанлари доктори (DSc), келини Фарида Саидикрамовна фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD). Бундай оилалар менимча Ўзбекистонда камчиликни ташкил қилади.

Файласуф олим устозимиз илм-у ижод билан қизғин ва самарали шуғулланишда давом этмоқда, 70 ёшингиз муборак бўлсин, сизга узок умр ва сиҳат саломатлик тилайман.

* * *

УСТОЗ-ОТАНГДЕК УЛУҒ

Азамат Худойкулов

*Шогирди Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент
Ахборот технологиялари университети Қарши филиали
катта ўқитувчиси, ф.ф.н.*

1988 йилнинг ёзида Муборак туманидаги Қарлик қишлоғида ўрта мактабни томонлаб кўшни Касби туманидаги Оқжангал қишлоғида яшовчи ота ошна Тошпўлат бобоникига

Ф.Юлдашева - Тарихий-маданий мерос муаммосига янгича ёндашган олим.....	140
О.Бўриев - Одабийлик мулки соҳиби ва етук файласуф олим.....	144
Р.Т.Зоҳиров - Қалби қайноқ, меҳри дарё Қашқадарёлик – У.....	148
Б.Х.Джалилов - Дўстим Дўстмуродга дўстона табрик.....	157
С.Д.Норқулов - Ўз фарзандларини бахтли бўлишга сабабчи бўлган инсон.....	160
И.Отамуродов - Дўстмуроджон.....	163
С.Ғ. Алимова - Комил инсоннинг ибратли фазилатлари.....	164
О. Муҳамедяров - Бўш вақтнинг хуш вақтлигини исботлаган олим	165
С.Р. Халиков - Илмга баҳшида умр.....	169
А.М. Махматов - Донишмандликка интилиб.....	171
Н.Ш.Ниёзова - Илм-фанга баҳшида умр.....	174
А.Мухтаров - Янги Ўзбекистоннинг илму-маърифатига хисса қўшган олим.....	177
Ф.С.Атамуратова - Устозга эҳтиром.....	180
Ф.С.Умарова - Биз отамдек ҳурмат қилган инсон.....	182
Ш.А. Искандаров - Дўстмурод Тошпўлатович Норқуловнинг ҳаёт йўлларига чизги.....	184
А.Худойкулов - Устоз-отангдек улуғ.....	186
Б.Расулов - Ярим асрлик дўстлик нашидаси.....	190
Б.С. Турдиев - Маърифат истаб, изидан ибрат ёғдирган файласуф	194
Л.Ҳайдарова - Ҳаёт ва “хаёлат”да мукамал инсон.....	196
Б.У.Рўзиев - Касбига содиқ, меҳнатсевар ва чинаккам иродали инсон!	202
Н.И. Рўзиев - Устозлик мақомига эришиш йўли.....	203
Ғ.Ғ.Утаев - Меҳнатдан қадр топган файласуф олим.....	205
З.Э.Маркаев - Меҳри дарё устоз!.....	207
Л.Ю.Махмудов - Ҳам ҳаётда, ҳам илмда, ҳам ишда барчага ўрناق инсон тўғрисида.....	209
А.Н.Гуломова - Илм йўлида забардаст, ҳаётда метиндек ирода ва сабр, иш фаолиятида эса камчиликларга кўз юма олмайдиган инсон ҳақида.....	211
Ю.Ҳамдамов - Вақтдан оқилона фойдалана олган олим.....	213
Т.Кўйлиев - Устоз мақомидаги дўст ва ҳамкасб ҳақида икки оғиз сўз.....	223

IV БЎЛИМ. Профессор Д.Т.Норқуловнинг 70 йиллигига бағишланган илмий анжуман материаллари анжуман иштирокчиларининг соҳа